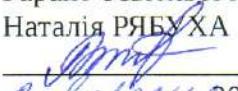
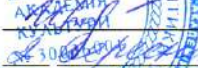

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ МУЗИКИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Гарант освітньої програми
Наталія РЯБУХА

9 вересня 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор з навчальної роботи
Інна СТАЩЕВЬСКА

2021 р.

**Силабус
навчальної дисципліни**

ЕВОЛЮЦІЯ МУЗИЧНИХ СТИЛІВ І НАПРЯМІВ

Освітньо-наукова програма – Музичне мистецтво

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Харків – 2021

Силабус склав:
доктор мистецтвознавства, професор
Сташевський Андрій Якович

Силабус затверджено на засіданні кафедри теорії та історії музики,
протокол № 3 від «31» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри теорії та історії музики,
доктор мистецтвознавства, доцент Ірина КОНОВАЛОВА

Силабус схвалено радою факультету музичного мистецтва
Протокол № 2 від 02.09.2021 р.
Голова ради факультету Тетяна БОЛЬШАКОВА

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Еволюція музичних стилів і напрямів
2	Викладач	Сташевський Андрій Якович
3	Контактні дані викладача (роб. тел., e-mail)	050-242-08-25 astash@ukr.net
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова
5	Рік підготовки	1
6	Семестр	2
7	Лекції (год.)	20
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	10
9	Самостійна робота (год.)	60
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	3
12	Загальна кількість годин	90
13	Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, дальтон-план (самостійне виконання завдань), контрольні заходи; Види: лекція, семінар, консультація Методи: проблемний виклад, частково-пошуковий – пошук фактичних матеріалів, дослідницький – самостійний пошук наукових, навчальних матеріалів за тематикою навчальної дисципліни.
14	Види поточного контролю	поточне опитування
15	Вид підсумкового контролю	залік

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Еволюція музичних стилів і напрямів» має сприяти засвоєнню аспірантами еволюції музичних стилів, жанрів і напрямів від стародавніх часів до сьогодення, закономірностей їх зміни, обумовлених зміною естетичних стилів та епох в художній культурі, виявленню закономірностей розвитку і змін музичних стилів і напрямів, що відбувалася залежно від загальних естетичних тенденцій в інших мистецьких і загальнокультурній сферах, які зароджувалися, досягали розквіту і подальшої трансформації. У процесі вивчення дисципліни аспіранти мають вільно орієнтуватися в періодизації формування і зміни естетичних періодів, загальному процесі розвитку музично-естетичної думки, функціонування музики в соціумах різних країн та епох, зокрема композиторської творчості, музичного виконавства тощо, аналізувати різні стилі і напрями в музичній творчості через практичне застосування знань у сфері музичної естетики в її тісній взаємодії із загальною еволюцією мистецтва. Навчальна дисципліна «Еволюція музичних стилів і напрямів» має сприяти розширенню загальної музичної, зокрема музикознавчо-теоретичної обізнаності аспірантів, виробленню у них здібності до об'єктивного аналізу зародження, розвитку й трансформації музичних стилів, жанрів, виконавських манер тощо протягом

різних історичних епох, надавати оцінку різним напрямам, стилям, жанрам і явищам в музичному мистецтві.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Методологія дисципліни «Еволюція музичних стилів і напрямів» базується на основі інтегративних зв'язків з системою гуманітарних наук (філософія, естетика, музична естетика, загальна історія, історія культури, культурологія, мистецтвознавство, літературознавство, філологія, історіографія, психологія творчості та сприйняття, основи наукових досліджень). Курс «Еволюція музичних стилів і напрямів» розглядає філософсько-естетичні аспекти еволюції музичних напрямів і стилів.

Курс спрямований на формування в аспірантів розуміння музичного мистецтва як особливої мови культури, здатної своїми специфічними засобами втілювати естетичний досвід людства. З огляду на це, він сприятиме всебічному розвитку музичної свідомості майбутніх фахівців-науковців.

Курс «Еволюція музичних стилів і напрямів» є сполучною ланкою між комплексами спеціальних дисциплін – музично-історичних, музично-теоретичних, виконавських та соціально-гуманітарних наук. На цих засадах базується його науково-понятійний апарат, в якому, поряд з музичною та музикознавчою термінологією, активно використовуються основні поняття і категорії філософії, естетики, теорії й історії культури. Виховання музиканта-науковця на основі методологічного підходу до явищ музичного мистецтва сприятиме тому, що знання, вміння та навички з широкого кола спеціальних дисциплін, які здобули аспіранти за попередній період навчання у вищому навчальному закладі, набудуть цілісності, що й зумовить успішність та ефективність їх подальшої наукової діяльності.

Набуті аспірантами у ході вивчення дисципліни «Еволюція музичних стилів і напрямів» знання та досвід мають як теоретичне, так і практичне значення у підготовці до написання й захисту наукової роботи.

2.3. Мета вивчення дисципліни полягає у наданні аспірантам необхідного підґрунтя для написання наукової роботи відповідного кваліфікаційного рівню на основі використання знань з історії формування, функціонування й трансформації в різні суспільно-історичні часи музичних стилів, напрямів і жанрів.

2.4. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями під час вивчення дисципліни «Еволюція музичних стилів і напрямів» є:

- виявлення специфіки й закономірностей історичної еволюції й трансформації музичних стилів і напрямів;
- дослідження з методологічних позицій сутності основних понять, законів та категорій музикознавчої науки;
- засвоєння змісту основних етапів розвитку й еволюції музичних стилів і напрямів, що напряму було пов'язане з еволюцією музично-естетичної думки і загальним станом культури різних народів у різні історичні епохи.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу у сфері культури і мистецтва на основі цілісної системи історичних і теоретичних знань та сформованих особистих художніх і морально-ціннісних орієнтирів.

ЗК 4. Здатність до розуміння культури і звичаїв інших країн, до міжкультурного діалогу з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; працювати в міжнародному середовищі, використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній та науково-дослідницькій діяльності.

ЗК 6. Здатність до формування системного наукового/мистецького світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати наукові проблеми в сфері історичного, теоретичного та виконавського музикознавства.

СК 4. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в освітньо-науковій діяльності.

СК 5. Здатність до системної науково-пошукової роботи з усім спектром архівних, літературних, фахових, нотних, загальнонаукових, аудіо- та відео-джерел з урахуванням характерних ознак найважливіших тенденцій сучасного музикознавства, а також до застосування методологічних знань для осмислення особливостей світових, і, зокрема, українських історико-культурних, теоретичних та практичних реалій.

СК 8. Здатність доцільно застосовувати новітні музикознавчі концепції, а також пояснювати сучасні музичні явища і процеси.

СК 9. Здатність аналітично мислити і практично застосовувати навички систематизації та узагальнення інформації, працювати з іншомовними науковими текстами за напрямом досліджень.

СК 10. Здатність самостійно здійснювати аналіз музичного твору та особливостей його функціонування у певному соціокультурному середовищі.

2.6. Результати навчання

Результати вивчення курсу «Еволюція музичних стилів і напрямів» деталізують такі **програмні результати навчання:**

ПРН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з музичної культури та мистецтва і на межі предметних галузей музикознавства та культурології, а також дослідницькі вміння та навички, достатні для проведення наукових досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН 2. Володіти спеціалізованими вміннями/навичками і методами, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної практичної та наукової музичної діяльності, а також розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики в галузі музичного мистецтва.

ПРН 3. Знати основні тенденції розвитку та специфіку національної музичної культури, усвідомлювати її цінності у світовому контексті.

ПРН 4. Презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові проблеми музичного мистецтва, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

ПРН 7. Застосовувати загальні принципи, методи музикознавчої науки та культурологічний підхід у власних наукових розвідках та у викладацькій практиці.

ПРН 8. Критично аналізувати, оцінювати результати власних досліджень у контексті сучасних знань, синтезувати нові й комплексні ідеї в галузі музикознавства.

ПРН 10. Проводити науково-просвітницьку діяльність у галузі музичного мистецтва

ПРН 12. Започатковувати, планувати, реалізовувати, коригувати послідовний процес ґрунтовного музикознавчого наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у науково-педагогічній та музично-просвітницькій сферах діяльності.

ПРН 13. Вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань в царині музичного мистецтва, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому, використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній музикознавчій науково-дослідницькій, педагогічній, музично-журналістській та просвітницькій діяльності.

ПРН 14. Мати універсальні навички науковця, зокрема уміти писати грантові

пропозиції, застосовувати інформаційні технології в дослідницькій діяльності, управляти науковими / мистецькими проектами.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених аспірантам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу аспіранта; у випадку не відпрацювання аспірантом передбачених навчальним планом видів занять до екзамену він не допускається; пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання аспірант та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): усі питання щодо проходження курсу та можливостей застосування набутих знань у кандидатській дисертації мають обговорюватись між аспірантами та викладачем. Необхідно бути взаємно толерантними, поважати думку колег. Плагіат в аспірантській роботі під час вивчення навчального курсу та подальшій роботі над дисертацією є неприпустимим.

Норми академічної етики: дисциплінованість, дотримання субординації; відповідальність; робота в аудиторії з виключеними мобільними телефонами.

4. Програма навчальної дисципліни:

Тематика курсу					
Тема, план лекції	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Форми контролю
Тема 1. Поняття стилю і напряму в мистецькій сфері. Стилi в мистецтві. Стилi в музиці.	Лекція 2 год.	1; 3; 8; 11–13; 25; 26; 28; 38; 46; 60; 66	5 (самоств. робота)	5	Опитування
Тема 2. Хронологічні й національні різновиди стилів у мистецтві, в музиці.	Лекція 2 год.	1; 2; 3, 8, ; 11; 25; 26; 28; 38; 46; 60; 66	5 (самоств. робота)	5	Опитування
Тема 3. Специфіка музичних стилів стародавніх країн Сходу (Китай, Індія, Єгипет, Близький Схід).	Лекція 2 год.	1; 3; 29; 38; 46; 67	5 (самоств. робота)	5	Опитування
Тема 4. Античний стиль в музиці (Греція, Рим). Основні жанри і специфіка виконання.	Лекція 2 год.	1; 3; 9; 29; 32; 34; 61; 62	5 (самоств. робота)	5	Опитування
Тема 5. Музичні стилі і напрями Середньовіччя. Церковна та народна музика західноєвропейських країн. Основні музичні жанри доби. Музика за часів Київської Русі.	Лекція 2 год., семінарське заняття 2 год.	1; 3; 4; 9; 15; 21; 29; 36; 39; 42; 51; 61	5 (самоств. робота)	9	Опитування, обговорення, запропанованих музичних прикладів, підготовка тематичних доповідей
Тема 6. Доба Відродження. Вплив філософсько-естетичної думки доби Ренесансу на зародження та еволюцію нових музичних стилів, напрямів і жанрів.	Лекція 2 год.	1; 3; 4; 9; 15; 21; 32; 38; 39; 42; 46; 53; 61; 62	5 (самоств. робота)	5	Опитування
Тема 7. Еволюція й трансформація музичних	Лекція 2 год.	1; 3; 4; 6; 8; 9; 15; 17; 21;	5 (самоств. робота)	5	Опитування

стилів і напрямів в епоху бароко. Основні музичні жанри доби бароко. Сильова й жанрова специфіка рококо.		32; 36; 40; 46; 51; 53; 57			
Тема 8. Сильові й жанрові зміни та пріоритети доби Просвітництва і класицизму.	Лекція 1 год., семінарське заняття 2 год.	1; 3; 4; 6; 8; 9; 15; 17; 21; 22; 32; 36; 40; 46; 51; 53; 57	5 (самост. робота)	9	Опитування, обговорення запропонованих музичних прикладів, підготовка тематичних довідей
Тема 9. Основні музичні стилі і напрями доби романтизму. Нові жанри доби. Звернення композиторів до жанрів народної творчості. Поява нових європейських національних шкіл (Польща, Чехія, Угорщина, Румунія, Норвегія, Іспанія, Україна, Росія та ін.). Сильова і жанрова трансформація загальноєвропейських і національних традицій.	Лекція 1 год.	1, 2, 3; 6, 14; 17; 22; 23; 24; 26; 29; 33; 35; 37; 40; 44–48; 63	5 (самост. робота)	5	Опитування
Тема 10. Еволюція музичних стилів, напрямів і жанрів наприкінці ХІХ — у перші десятиліття ХХ ст. Зародження естради, джазу. Нео-стилістика в творчості композиторів цього часу.	Лекція 1 год., семінарське заняття 2 год.	1, 2, 3; 9; 10–12; 16; 18; 20; 24; 26; 27; 28; 35; 38; 39; 46; 48; 52; 54–56; 59	5 (самост. робота)	9	Опитування, обговорення запропонованих музичних прикладів, підготовка тематичних довідей
Тема 11. Музичні стилі, напрями і жанри модерну і постмодерну в музичній культурі ХХ — початку ХХІ ст. (імпресіонізм, експресіонізм, символізм, урбанізм, додекафонна школа, неокласицизм, неоромантизм, неофольклоризм, авангард в музиці, сонористика, естетика синтезованого звуку).	Лекція 1 год., семінарське заняття 2 год.	1, 2, 3; 5; 13, 20; 24; 26– 28; 30; 31; 38; 39; 48; 52; 60; 64; 66	5 (самост. робота)	9	Опитування, обговорення запропонованих музичних прикладів, підготовка тематичних довідей
Тема 12. Музичні стилі, жанри і напрями в масовій музичній культурі. Специфіка жанрів і напрямів в музичному шоу-бізнесі.	Лекція 2 год., семінарське заняття 2 год.	1, 3; 7; 19; 49; 50; 64; 65	5 (самост. робота)	9	Опитування, обговорення запропонованих музичних прикладів,

					підготовка тематичних доповідей
УСЬОГО:	30		60 год.	80 балів	Залік 20 балів

5. Тематика семінарських занять

Семінарське заняття 1. Стилї і напрями музики стародавніх країн.

Література:

Карась Г. В. Еволюція художніх стилів в музичному мистецтві. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2018. 103 с. Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/3687.pdf>.

Назаренко Н. В. Музична естетика : навч. посіб. для студ. спец. «Музичне мистецтво» / Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 208 с. Режим доступу: <http://dspace.ltsu.org/bitstream/123456789/3154/2/Nazarenko.pdf>.

Лосев О. Ф. Музична естетика античного світу. Київ : Муз. Україна, 1974. 221 с.

Суханцева В. К. Категорія времени в музикальній культурі. Київ : Лыбидь, 1990. 183 с.

Семінарське заняття 2. Музична стилї і напрями доби Середньовіччя. Еволюція стилів і напрямів в епоху Відродження. Зародження нових жанрів в епоху Відродження.

Література:

Карась Г. В. Еволюція художніх стилів в музичному мистецтві. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2018. 103 с. Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/3687.pdf>.

Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури ХІХ–ХХ ст. : монографія. Тернопіль : Астон, 2000. 339 с.

Назаренко Н. В. Музична естетика : навч. посіб. для студ. спец. «Музичне мистецтво» / Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 208 с. Режим доступу: <http://dspace.ltsu.org/bitstream/123456789/3154/2/Nazarenko.pdf>.

Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года: Учебник. В 2-х кн. Кн. 1: От античности к XVIII веку. Москва : Музыка, 1986. 463 с.

Музична естетика західноєвропейського середньовіччя. Київ : Муз. Україна, 1976. 263 с.

Семінарське заняття 3. Музичні стилї доби бароко. Жанри доби бароко. Музичні стилї й жанри епохи Просвітництва і класицизму.

Література:

Карась Г. В. Еволюція художніх стилів в музичному мистецтві. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2018. 103 с. Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/3687.pdf>.

Назаренко Н. В. Музична естетика : навч. посіб. для студ. спец. «Музичне мистецтво» / Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 208 с. Режим доступу: <http://dspace.ltsu.org/bitstream/123456789/3154/2/Nazarenko.pdf>.

Конен В. Театр и симфония. – Москва : Музыка, 1975. 376 с.

Розеншильд К. К. Музыка во Франции XVII – начала XVIII веков. Москва, 1979. 168 с.

Суханцева В. К. Категорія времени в музикальній культурі. Київ : Лыбидь, 1990. 183 с.

Суханцева В. К. Музыка как мир человека (от идеи вселенной к философии музыки). Киев : Факт, 2000. 176 с.

Семінарське заняття 4. Музичні стилї й жанри доби романтизму. Національні композиторські школи і трансформація в них жанрів класичної і романтичної музики.

Література:

Карась Г. В. Еволюція художніх стилів в музичному мистецтві. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2018. 103 с. Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/3687.pdf>.

Назаренко Н. В. Музична естетика : навч. посіб. для студ. спец. «Музичне мистецтво» / Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 208 с. Режим доступу: <http://dspace.ltsu.org/bitstream/123456789/3154/2/Nazarenko.pdf>.

Купіна Д. Д. Європейські жанрові традиції в українській органній музиці (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2018. 19 с. Макаренко Г. Музика і філософія: Шопенгауер, Вагнер, Ніцше. Київ : Факт, 2004. 152 с.

Музыкальная эстетика Германии XIX века / сост. А. Михайлов, В. Шестаков. ред. Н. Шахназарова. Москва : Музыка, 1981. 415 с.

Суханцева В. К. Категория времени в музыкальной культуре. Киев : Лыбидь, 1990. 183 с.

Семінарське заняття 5. Музичні стилі, напрями та жанри в модернових і постмодернових творах.

Література:

Карась Г. В. Еволюція художніх стилів в музичному мистецтві. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2018. 103 с. Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/3687.pdf>.

Назаренко Н. В. Музична естетика : навч. посіб. для студ. спец. «Музичне мистецтво» / Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 208 с. Режим доступу: <http://dspace.ltsu.org/bitstream/123456789/3154/2/Nazarenko.pdf>.

Бентя Ю. Concerto grosso Віталія Губаренка як приклад сучасної інтерпретації барокового жанру // Науковий вісник національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2003. № 4 (32). С. 127–143.

Васильєва Л. Л. Рок-музика як фактор розвитку культури другої половини ХХ століття : монографія. / Миколаїв. нац. ун-т ім. В.О. Сухомлинського. Миколаїв : Іліон, 2016. 282, [1] с.

Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму // Наук. записки Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка Тернопіль, 1999. Серія: Мистецтвознавство. № 2. С. 9–16.

Конен В. Д. Рождение джаза. 2-е изд. Москва : Сов. композитор, 1990. 320 с.

Конен В. Д. Третий пласт: Новые массовые жанры в музыке XX века. Москва : Музыка, 1994. 160 с.

Коханик И. Проблема музыкального стиля и стилиобразования в контексте постмодернизма // Науковий вісник ОДМА імені А. В. Нежданової. Вип. 4, Музичне мистецтво і культура. Одеса, 2003. Кн. 2. С. 29–41.

Корчова О. Музичний модернізм як Terra Cognita [Текст] : [монографія]. Київ : Музична Україна, 2020. 469, [19] с. : іл.

Опанасюк О. Іntenціонально-стильовий вимір європейської та української музичної культури кінця ХІХ — початку ХХІ ст. // Синергетична парадигма простору культури: монографія / наук. ред В. Шульгіна. К.: НАКККіМ, 2014. 131–176 с.

Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес: навч.-метод. посіб. Вінниця: Нова книга, 2013. 368 с.

Откидач В. М. Рок-музика і світовий художній процес: Моногр. / Харк. держ. акад. Культури. Харків, 2005. 294 с.

Сарджент У. Джаз: генезис, музыкальный язык, эстетика. Москва : Музыка, 1987. 296 с.

Форнатейл Піт. Історія рок-н-ролу // «Всесвіт» (Київ). 1989. №8. С. 150–162, 176–182; № 9. С. 147–160, 172–179; № 10. С. 170–192.

Хижняк Игорь. Парадоксы рок-музыки: мифы и реальность. Киев: Молодь, 1989. 295 с.

6. Самостійна робота

Самостійна робота аспірантів ведеться у теоретичному напрямі, який передбачає їхню аналітичну роботу із пропонованою літературою – філософсько-естетичною, музично-естетичною, музикознавчою, а також музично-естетичний аналіз запропонованих під час лекцій музичних прикладів, які презентують ту чи іншу музично-естетичну епоху, той чи інший напрям в музиці.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття стилю і напрямку в мистецькій сфері. Стилї в мистецтві. Стилї в музиці.	5
2	Хронологічні й національні різновиди стилів у мистецтві, в музиці.	5
3	Специфіка музичних стилів стародавніх країн Сходу (Китай, Індія, Єгипет, Близький Схід).	5
4	Античний стиль в музиці (Греція, Рим). Основні жанри і специфіка виконання.	5
5	Музичні стилі і напрями Середньовіччя. Церковна та народна музика західноєвропейських країн. Основні музичні жанри доби. Музика за часів Київської Русі.	5
6	Доба Відродження. Вплив філософсько-естетичної думки доби Ренесансу на зародження та еволюцію нових музичних стилів, напрямів і жанрів.	5
7	Еволюція й трансформація музичних стилів і напрямів в епоху бароко. Основні музичні жанри доби бароко. Сильова й жанрова специфіка рококо.	5
8	Сильові й жанрові зміни та пріоритети доби Просвітництва і класицизму.	5
9	Основні музичні стилі і напрями доби романтизму. Нові жанри доби. Звернення композиторів до жанрів народної творчості. Поява нових європейських національних шкіл (Польща, Чехія, Угорщина, Румунія, Норвегія, Іспанія, Україна, Росія та ін.). Сильова і жанрова трансформація загальноєвропейських і національних традицій.	5
10	Еволюція музичних стилів, напрямів і жанрів наприкінці ХІХ — в перші десятиліття ХХ ст. Зародження естради, джазу. Нео-стилістика в творчості композиторів цього часу.	5
11	Музичні стилі, напрями і жанри модерну і постмодерну в музичній культурі ХХ — початку ХХІ ст. (імпресіонізм, експресіонізм, символізм, урбанізм, додекафонна школа, неокласицизм, неоромантизм, неофольклоризм, авангард в музиці, сонористика, естетика синтезованого звуку).	5
12	Музичні стилі, жанри і напрями в масовій музичній культурі. Специфіка жанрів і напрямів в музичному шоу-бізнесі.	5
УСЬОГО:		60

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Оцінювання навчальних та наукових досягнень аспірантів у вивченні дисципліни «Музична естетика» здійснюється за 100-бальною шкалою. Із загальної кількості у 100 балів вагові (максимально можливі) бали оцінки досягнень аспірантів під час вивчення даної дисципліни розподіляються за такою схемою:

- участь у роботі упродовж семестру – 80 балів;
- максимальна кількість балів за виконання усіх різновидів роботи та семінарські заняття – 20 балів;
- залік – 20 балів.

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

- обговорення запропонованих питань під час семінарських занять;
- перевірка ступені вільної орієнтації аспірантів у питаннях еволюції музичних стилів і напрямів;
- аналізу запропонованої для прослуховування під час самостійної підготовки музичних прикладів, в яких віддзеркалюються стильові особливості тієї чи іншої епохи;
- відповіді під час заліку, в яких перевіряється ступінь засвоєння матеріалу курсу та вміння самостійно аналізувати і характеризувати конкретні музичні приклади, що презентують певний музичний стиль або напрямок.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Оцінюються вміння аспірантів вільно і творчо застосовувати отримані знання з музичної естетики під час роботи над дисертаційним дослідженням.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Еволюція музичних стилів і напрямів» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Для заліку

Теми 1–12 80 1–15-й тиждень	Підсумковий контроль, контрольна робота (залік)
	20
	Залікова сесія

Шкала оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

Формою підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання певних видів робіт на практичних та семінарських заняттях дисципліни є залік.

Залік за кредитно-трансферною системою виставляють здобувачам, які виконали всі види робіт і набрали не менше 60 % від 100 балів за результатами підсумкового контролю. Оголошення результатів модульного контролю проводять у присутності всіх здобувачів групи.

“Зараховано” – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому впорався з поставленим завданням, демонстрував здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення.

“Не зараховано” – 0-59 балів – виставляється, якщо здобувач виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки.

При визначенні загальної оцінки враховуються результати поточного контролю з практичних та семінарських занять, які відбулися в період, за який проводиться підсумковий контроль, а також результати захисту індивідуальних завдань та самостійної аудиторної й позааудиторної роботи здобувачів з даної дисципліни.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1	Опорні конспекти лекцій	1–12
2	Силабус	1–12
3	Аудіо- і відео-носії (платівки, компакт-диски) та Інтернет-ресурси для прослуховування й аналізу запропонованих музичних прикладів за курсом «Музична естетика»	1–12

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

- 1 Карась Г. В. Еволюція художніх стилів в музичному мистецтві. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2018. 103 с. Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/3687.pdf>.
- 2 Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст. : монографія. Тернопіль : Астон, 2000. 339 с.
- 3 Назаренко Н. В. Музична естетика : навч. посіб. для студ. спец. «Музичне мистецтво» / Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 208 с. Режим доступу: <http://dspace.ltsu.org/bitstream/123456789/3154/2/Nazarenko.pdf>.

Допоміжна

- 4 Асафьев Б. В. Музыкальная форма как процесс. Кн. 1, 2. 2-е изд. Ленинград : Музыка, 1971. 376 с.
- 5 Бентя Ю. Concerto grosso Віталія Губаренка як приклад сучасної інтерпретації барокового жанру // Науковий вісник національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2003. № 4 (32). С. 127–143.
- 6 Браудо И. Об органной и клавирной музыке. Ленинград : Музыка, 1976. 152 с.
- 7 Васильева Л. Л. Рок-музыка як фактор розвитку культури другої половини XX століття : монографія. / Миколаїв. нац. ун-т ім. В.О. Сухомлинського. Миколаїв : Іліон, 2016. 282, [1] с.

- 8 Гребнева І. В. Формування скрипкового стилю в Concerti Grossi А. Кореллі. (Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства) / Харків. національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2014. 16 с.
- 9 Гуменюк Т. Філософсько-методологічні засади музичної естетики. Режим доступу: https://www.culturology.academy/wp-content/uploads/KD2_Humeniuk.pdf
- 10 Житомирский Д. В. Западный музыкальный авангард после второй мировой войны / Д. В. Житомирский, О. Т. Леонтьева, К. Г. Мяло. Москва : Музыка, 1989. – 300 с.
- 11 Катрич О. Виконавський стиль та музичне стилетворення (до питання моделювання аналітичної оптики) // Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка. 2013. № 29. С. 111–118.
- 12 Катрич О. Стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти): дослідження. Дрогобич : Відродження, 2000. 98 с.
- 13 Катрич О. Т. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти) : дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03. [Рукопис]. Київ, 2000. 173 с.
- 14 Кашкадамова Н. Історія фортеп'янного мистецтва ХІХ сторіччя. Тернопіль : «АСТОН», 2006. 608 с., нот.
- 15 Кашкадамова Н. Б. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах (клавикорд, клавесин, фортепіано), ХІV–ХVІІІ ст. : навч. посіб. Тернопіль : АСТОН, 1998. 300 с.
- 16 Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму // Наук. записки Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка Тернопіль, 1999. Серія: Мистецтвознавство. № 2. С. 9–16.
- 17 Конен В. Театр и симфония. Москва : Музыка, 1975. 376 с.
- 18 Конен В. Д. Рождение джаза. 2-е изд. Москва : Сов. композитор, 1990. 320 с.
- 19 Конен В. Д. Третий пласт: Новые массовые жанры в музыке ХХ века. Москва : Музыка, 1994. 160 с.
- 20 Коновалова І. Феномен композитора в часопросторі європейської музичної культури ХХ століття: модули теоретичного осягнення: монографія. Х.: ФОП Панов А.М., 2018. 380 с.
- 21 Корній Л. П. Історія української музики. Частина 1. Від найдавніших часів до середини ХVІІІ ст. Київ–Харків–Нью-Йорк: Вид-во М. П. Коць, 1996. 314 с.
- 22 Корній Л. П. Історія української музики. Частина 2. Музична культура другої половини ХVІІІ ст. Підручник для вищих музичних навчальних закладів. Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ; Харків: Вид-во М. П. Коць; Нью-Йорк, 2001. 477 с.
- 23 Корній Л. П. Історія української музики. Частина 3. ХІХ ст. Підручник. Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ–Нью-Йорк: Видавництво М. П. Коць, 2001. 480 с.
- 24 Корчова О. Музичний модернізм як Terra Cognita [Текст] : [монографія]. Київ : Музична Україна, 2020. 469, [19] с. : іл.
- 25 Коханик І. К проблеме смысла в стилеобразовании // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Вип. 38, Музичний стиль : теорія, історія, сучасність. Київ, 2004. С. 67–80.
- 26 Коханик І. Проблема музыкального стиля и стилеобразования в контексте постмодернизма // Науковий вісник ОДМА імені А. В. Нежданової. Вип. 4, Музичне мистецтво і культура. Одеса, 2003. Кн. 2. С. 29–41.
- 27 Коханик І. Інтертекстуальність та проблема стильової єдності музичного твору // Київське музикознавство. Текст музичного твору: практика і теорія. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, КДВМУ ім. Р. М. Глієра, 2001. Вип. 7. С. 90–96.
- 28 Коханик І. Музичний твір: взаємодія стабільного і мобільного в аспекті стилю // Науковий вісник. Вип. 20. Музичний твір: проблема розуміння. – Київ : Нац. муз. академія України ім. П. І. Чайковського, 2002. С. 44–51.
- 29 Кремлев Ю. Очерки по эстетике музыки. Москва : Сов. композитор, 1972. 272 с.

- 30 Кріпак О. Л. Концертно-фортепіанний стиль А. Караманова (на матеріалі трьох концертів для фортепіанно з оркестром. (Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства) / Харків. національний університет мистецтв ім. П. П. Котляревського. Харків, 2012. 20 с.
- 31 Купіна Д. Д. Європейські жанрові традиції в українській органній музиці (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2018. 19 с.
- 32 Ливанова Т. История западноевропейской музыки до 1789 года: Учебник. В 2-х кн. Кн. 1: От античности к XVIII веку. Москва : Музыка, 1986. 463 с.
- 33 Еволюція романтичного стилю в українській фортепіанній музиці ХІХ – початку ХХ століття.
- 34 Лосев О. Ф. Музична естетика античного світу. Київ : Муз. Україна, 1974. 221 с.
- 35 Людкевич С. До деяких питань музичної естетики. Дослідження, статті, рецензії, виступи. Том I / Упорядкув., ред., вступ. статті й примітки Зеновії Штундер. Львів, 2000. С.198–201. Режим доступу: <https://ludkevych.in.ua/do-deyakh-pitan-muzichnoyi-estetiki/>
- 36 Мазель Л. О природе и средствах музыки: теоретич. очерк. Москва : Музыка, 1983. 72 с.
- 37 Макаренко Г. Музыка і філософія: Шопенгауер, Вагнер, Ніцше. Київ : Факт, 2004. 152 с.
- 38 Медушевский В. К проблеме сущности, эволюции и типологии музыкальных стилей // Музыкальный современник : сб. ст. Вып. 5. Москва : Сов. композитор, 1984. С. 5–17.
- 39 Медушевский В. В. О закономерностях и средствах художественного воздействия музыки. Москва : Музыка, 1976. 254 с.
- 40 Москаленко В. Лекции по музыкальной интерпретации: Учебное пособие. Киев: ТОВ «Типографія Клякса», 2012. 272 с.
- 41 Москаленко В. Теоретичний та методичний аспекти музичної інтерпретації: автореф. дис. ... докт. мистецтвознав. : 17. 00. 02 / Київська держ. консерваторія ім. П. І Чайковського. Київ, 1994. 25 с.
- 42 Музична естетика західноєвропейського Середньовіччя / упор. В. Шестаков. Київ : Муз. Україна, 1976. 264 с.
- 43 Музична естетика: матеріал з Вікіпедії. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%83%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0
- 44 Музыкальная эстетика Германии XIX века / сост. А. Михайлов, В. Шестаков. ред. Н. Шахназарова. Москва : Музыка, 1981. 415 с.
- 45 Назайкинский Е. В. Логика музыкальной композиции. Москва : Музыка, 1982. 319 с.
- 46 Назайкинский Е. В. Стиль и жанр в музыке: учеб. пособие для вузов. Москва: Владос, 2003. 248 с.
- 47 Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. Вип. 107 : Виконавське музикознавство : стильові парадигми композиторської творчості та музичновиконавської інтерпретації, актуальні проблеми музичної педагогіки. Київ, 2013. 285 с.
- 48 Опанасюк О. Іntenціонально-стильовий вимір європейської та української музичної культури кінця ХІХ — початку ХХІ ст. // Синергетична парадигма простору культури: монографія / наук. ред В. Шульгіна. К.: НАКККіМ, 2014. 131–176 с.
- 49 Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес: навч.-метод. посіб. Вінниця: Нова книга, 2013. 368 с.
- 50 Откидач В.М. Рок-музика і світовий художній процес: Моногр. / Харк. держ. акад. Культури. Харків, 2005. 294 с.
- 51 Очеретовская Н. Л. Содержание и форма в музыке. Ленинград : Музыка, 1985. 112 с.

- 52 Павлишин С. Музыка двадцатого століття: навч. посібник. – Львів : БаК, 2005. 232 с.
- 53 Польская И. И. Камерный ансамбль : История, теория, эстетика : Монография. Харьков : ХГАК, 2001. 396 с.
- 54 Пяковський І. До питання національної ідентифікації в музичному мистецтві // Українське музикознавство. Вип 35. С. 300–303.
- 55 Пяковський І. Феноменологія музичного мислення // Наук. вісник Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2000. Вип. 7 : Музикознавство: з ХХ у ХХІ століття. С. 46–56.
- 56 Рабинович Д. А. Исполнитель и стиль : Избранные статьи. Москва : Сов. Композитор, 1979. Вып. 1. Проблемы пианистической стилистики. 320 с.
- 57 Розеншильд К. К. Музыка во Франции XVII – начала XVIII веков. Москва, 1979. 168 с.
- 58 Самойленко О. Естетика музична // Українська музична енциклопедія, Т.2 Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. 2008. С. 34–37.
- 59 Сарджент У. Джаз: генезис, музикальний язык, естетика. Москва : Музыка, 1987. 296 с.
- 60 Сокол А. Исполнительские ремарки, образ мира и музыкальный стиль : монография. Одесса: Морьяк, 2007. 276 с.
- 61 Суханцева В. К. Категория времени в музыкальной культуре. Киев : Лыбидь, 1990. 183 с.
- 62 Суханцева В. К. Музыка как мир человека (от идеи вселенной к философии музыки). Киев : Факт, 2000. 176 с.
- 63 Успенська І. О. Типологія жанрів концертної музики для скрипки: критерії класифікації // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Харків : ХНУМ імені І. П. Котляревського. 2020. Вип. 57. С. 150–164.
- 64 Фортатейл Піт. Історія рок-н-ролу // «Всесвіт» (Київ). 1989. №8. С. 150–162, 176–182; № 9. С. 147–160, 172–179; № 10. С. 170–192.
- 65 Хижняк Игорь. Парадоксы рок-музыки: мифы и реальность. Киев: Молодь, 1989. 295 с.
- 66 Чжоу Вей. Історія західного фортепіанного мистецтва. Шанхай, 2003. 186 с.
- 67 Шень Чжібай. Огляд історії китайської музики. Шанхай, 1982. 118 с.
- 68 Шип С. Музична форма: від звуку до стилю : Навчальний посібник. Київ: Заповіт, 1998. 368 с.
- 69 Ян Вень. Особливості національного стилю фортепіанних творів Китаю // Наукові пошуки в музиці. 2005. № 1. С. 167–197.

Інформаційні ресурси:

Бібліотека Харківської державної академії культури

Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського

Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка